

«Ваша думка: грудень 2017 року» Моніторинг громадської думки населення України

За результатами моніторингових опитувань населення України, що проводяться ГО «Центр «Соціальний моніторинг» та ГО «Український інститут соціальних досліджень імені Олександра Яременка» спільно з відділом моніторингових досліджень соціально-економічних трансформацій ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України».

Опитування населення країни проведено з 18 по 23 грудня 2017 р. в усіх областях України (крім тимчасово окупованих територій Луганської та Донецької областей, АР Крим). Всього опитано 2040 респондентів. Стандартні відхилення при достовірних 95 відсотках і співвідношенні змінних від 0,1 : 0,9 до 0,5 : 0,5 становлять 1,31–2,18%. Рівень досягнення – 54%. Метод отримання інформації: індивідуальне інтерв'ю за місцем проживання респондента «віч-на-віч».

ОСНОВНІ ВИСНОВКИ

- ❖ **Переважає більшість респондентів вважає, що в 2017 р. їхнє матеріальне становище погіршилося (48% опитаних). Так само у суспільстві превалює думка, що в останньому році погіршилося становище України в цілому (61% респондентів).**
- ❖ **Більшість опитаних очікує, що в майбутньому році їх життя не зміниться (39,6%). Лише 28,6% респондентів очікують покращення, 21,4% – погіршення, що є більше порівняно з минулорічним показником (17%).**
- ❖ **Переважає більшість респондентів планує зустріти Новий рік вдома, у колі сім'ї (71%). Ще 15% планують відправитися на святкування у гостей у родичів і знайомих.**
- ❖ **Найпоширенішою новорічною традицією переважної більшості населення країни є прикрашання ялинки (74,5%), святкове прибирання (60,9%) та купівля подарунків (50,9%).**
- ❖ **Найпоширенішими подарунками на Новий рік стануть солодощі, новорічні сувеніри та іграшки.**
- ❖ **Більшість опитаних (38,2%) планує поставити вдома традиційну живу (зрубану) ялинку. На другому місці за поширеністю – прикрасити оселю штучною ялинкою (31,7%).**

Майже половина населення країни вважає, що в 2017 р. відбулися зміни на гірше як у матеріальному становищі їхніх родин, так і становище в країні в цілому:

- вважають, що матеріальне становище сім'ї покращилося (лише 12% опитаних);
- не відчували змін (37,2%);
- оцінили зміни як такі що призвели до погіршення матеріального становища (48%)

(табл. 1, рис. 1).

Таблиця 1. Динаміка розподілу відповідей респондентів на запитання: «Як змінилося за останній рік ВАШЕ матеріальне становище (матеріальне становище Вашої сім'ї)?», %

	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2012 р.	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.
Поліпшилося («Значно поліпшилося» + «Дещо поліпшилося»)	24	17	23	12	3	7	7,8	12
Не змінилося	47	53	48	49	21	28	39,7	37,2
Погіршилося («Дещо погіршилося» + «Значно погіршилося»)	28	27	27	37	73	64	49,5	48
<i>Важко відповісти</i>	1	3	2	2	3	1	3,0	2,8

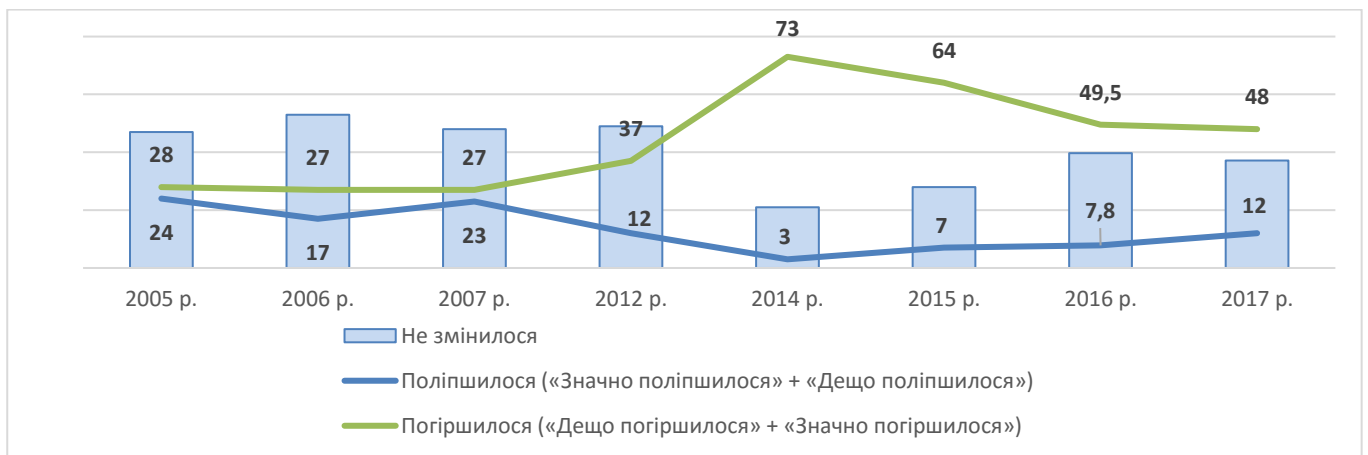

Рис. 1. Динаміка розподілу відповідей респондентів на запитання: «Як змінилося за останній рік ВАШЕ матеріальне становище (матеріальне становище Вашої сім'ї)?», %

Оцінюючи зміни в країні негативні тенденції відмітив 61,1% опитаних респондентів. На відсутність змін зазначили 26,4%, і лише 6% побачили зміни на краще (табл. 2, рис. 2).

Таблиця 2. Динаміка розподілу відповідей респондентів на запитання: «Як, на Вашу думку, змінилося за останній рік становище країни в цілому?», %

	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2012 р.	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.
Поліпшилося («Значно поліпшилося» + «Дещо поліпшилося»)	17	11	13	10	3	5	4,4	6,4
Не змінилося	28	44	37	46	8	18	27,9	26,4
Погіршилося («Дещо погіршилося» + «Значно погіршилося»)	52	42	46	38	87	74	63,6	61,1
<i>Важко відповісти</i>	3	3	4	5	3	3	4,1	6,1

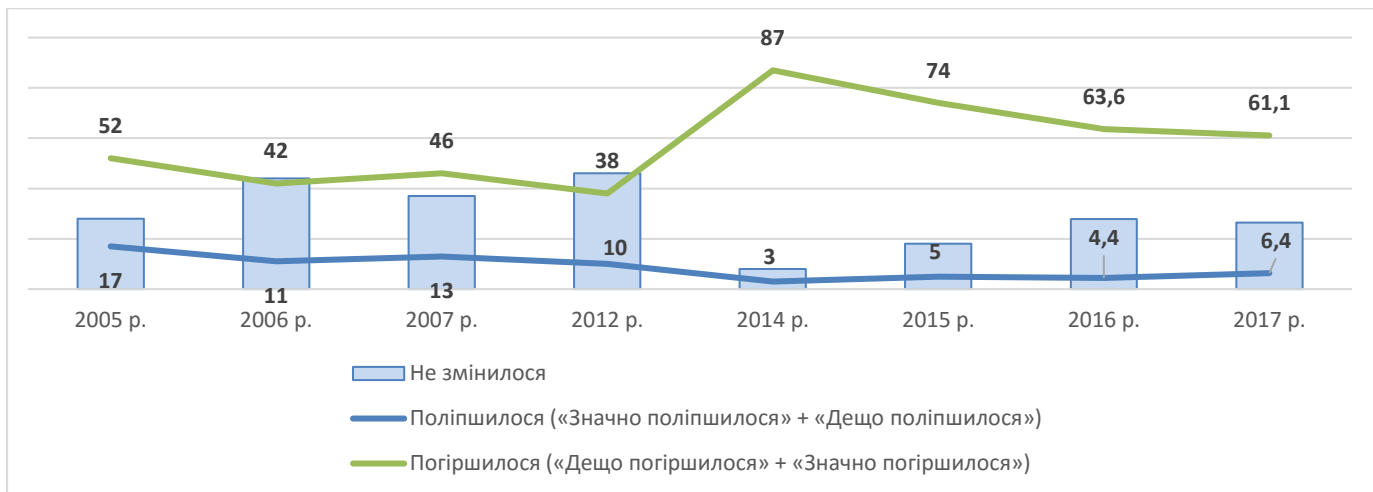

Рис. 2. Динаміка розподілу відповідей респондентів на запитання: «Як, на Вашу думку, змінилося за останній рік становище країни в цілому?», %

Водночас очікування щодо майбутнього є не настільки песимістичними. Більше ніж третина сподівається, що життя істотно не зміниться, тоді як на покращення розраховують 28,7% опитаних, погіршення очікують 21,4% (табл. 3, рис. 3, 4).

Таблиця 3. Динаміка розподілу відповідей респондентів на запитання: «Незабаром Новий рік. З якими настроями Ви вступаєте в нього?», %

	2005 р.	2006 р.	2007 р.	2008 р.	2012 р.	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.
	настрої та сподівання на Новий ...								
	2006 рік	2007 рік	2008 рік	2009 рік	2013 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік
Життя покращиться («Докорінно зміниться на краще» + «Трохи покращиться»)	55	48	51	22	48	34	42	35,5	28,7
Вважаю, що моє життя істотно не зміниться	32	34	37	39	35	27	36	39,1	39,6
Життя погіршиться («Трохи погіршиться» + «Значно погіршиться»)	8	11	9	30	10	31	14	17,7	21,4
<i>Важко відповісти</i>	5	7	3	9	6	8	9	7,7	10,4

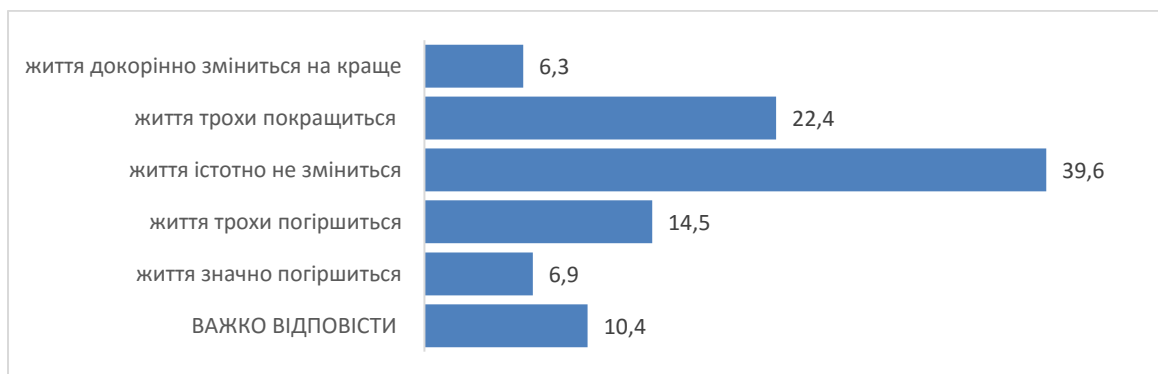

Рис. 3. Розподіл відповідей респондентів на запитання: «Незабаром 2018 рік. З якими настроями Ви вступаєте в нього?», %

Рис. 4. Динаміка розподілу відповідей респондентів на запитання: «Незабаром Новий рік. З якими настроями Ви вступате в нього?», %

Найпопулярнішим місцем для зустрічі Нового року в українців буде сімейна оселя: 70,6% опитаних зустрічатимуть свято вдома. Другим за популярністю стане святкування в колі друзів. Близько 6% не знають, де святкуватимуть або вагаються з вибором. Ще 4,9% святкуватимуть у родичів, 2,4% повідомили, що не збираються святкувати (рис. 5).

Рис. 5. Розподіл відповідей респондентів на запитання: «Де Ви плануєте зустрічати Новий рік?», %

Найпоширенішою новорічною традицією переважної більшості населення країни є прикрашання ялинки (74,5%), святкове прибирання (60,9%) та купівля подарунків

(50,9%). Майже половина населення купуватиме багато смачних продуктів, які зазвичай не купує (45%). Майже стільки ж намагатиметься прикрасити будинок новорічними прикрасами (44,7%). Для 22% опитаних важливо розрахуватися із боргами, щоб не бути боржником у наступному році, по 11% купує символи наступного року, або щось нове з одягу для зустрічі свята, звільняється від зайвих речей, або готує їжу з урахуванням знаків зодіаку наступного року (табл. 4).

Таблиця 4. Розподіл відповідей респондентів на запитання: «Чи є у Вашій родині традиції підготовки до святкування Нового року?», %

Наряджати ялинку	74,5
Прибирати домівки	60,9
Купувати подарунки/готувати сюрпризи рідним	50,9
Купувати багато смачних продуктів, які зазвичай Ви не купуєте	45,0
Прикрашати будинок новорічними прикрасами/святкова атрибутика	44,7
Розрахуватися з боргами	22,1
Купуєте символ наступного року	11,2
Купуєте щось новеньке з одягу, щоб у ньому зустрічати Новий рік	11,0
Звільнитися від зайвих речей (роздавати/викидати тощо)	10,9
Готуєте їжу з урахуванням знаків зодіаку наступного року, щоб не образити, задобрити його	10,9
Інше («готуємо салат «Олів'є», «купуємо нові іграшки для ялинки» тощо)	1,6

Найпоширенішими подарунками на Новий рік стануть солодощі, новорічні сувеніри та іграшки. Доволі значна частина опитаних не планує робити подарунків (18,7%) (табл. 5).

Таблиця 5. Розподіл відповідей респондентів на запитання: «Що саме Ви плануєте дарувати близьким та рідним?», %

Солодощі	57,5
Новорічні сувеніри, символ року, новорічні прикраси тощо	32,6
Ігри, іграшки	25,2
<i>Не планую робити подарунків</i>	18,7
Смачні продукти, які не купуються щодня/делікатеси	18,2
Алкоголь	11,2
Товари для дому	10,4
Одяг, взуття	10,2
Прикраси, коштовності	4,7
Приколи	4,5
<i>Інше (гроші, косметика)</i>	3,6
Гаджети (смартфон, планшет) та/або аксесуари до них	3,4
Книгу	2,7
Побутова техніка	2,5
Квитки на концерт, театр тощо	1,3
Відпочинок, подорож	1,1
Спортивні товари	1,0

Більшість опитаних (38,2%) планує постави вдома традиційну живу (зрубану) ялинку. На другому місці за поширеністю – прикрашення оселі штучною ялинкою (31,7%). Не планують ялинки вдома 15% опитаних, не знають, чи будуть зустрічати Новий рік з ялинкою – 8,8%. Подбають про екологію тимчасово скориставшись ялинкою у горщику 2,9% опитаних, відрізнятимуться нетрадиційною, альтернативною ялинкою ще 2,3% (табл. 6).

Таблиця 6. Розподіл відповідей респондентів на запитання: «Якою у Вас буде новорічна ялинка?», %

Жива ялинка (зрубана)	38,2
Штучна ялинка	31,7
Не буде ялинки	15,0
Ще не знаю	8,8
Жива ялинка в горщику з ґрунтом, яку можна потім посадити	2,9
Альтернативна (з будь-яких матеріалів)	2,3
Інше (гілочка)	1,2

Веселих свят!